VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSAGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXV. évfolyam
7633 szám

4 oldal,
30 bani

Szerda,
1969.
október 1.

Nicolae Ceaușescu elvtárs fogadta az USA Atomenergia-ügyi Bizottságának elnökét

Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke kedd délután fogadta dr. Glenn T. Seaborgot, az Amerikai Egyesült Államok Atomenergia-ügyi Bizottságának elnökét, aki látogatást tesz országunkban.

A fogadásnál jelen volt Horia Hulubei akadémikus, a Nukleárisenergia-ügyi Bizottság elnöke és Ioan Ursu professzor, a bizottság első alelnöke.

Ott volt Leonard Carpenter Meeker, az USA bukaresti nagykövete.

A szivélyes légkörben lefolyt találkozón megtárgyalták a két ország közötti együttműködés és kooperálás egyes vonatkozásait a nukleáris energia békés célu felhasználása terén.

Október elsején, ma 12.00 óra körül a rádió és a televízió helyszíni közvetítést ad az 1969—1970-es egyetemi év megnyitása alkalmából a fővárosban sorra kerülő nagygyűlésről.

Udvarias, civilizált kereskedelemért!

Nagyok és bonyolultak a kereskedelem dolgozói előtt álló feladatok. Az életszinvonal növekedése, a fogyasztási javak termelésének szüntelen fejlődése, a termékek választékának bővülése vizsga elé állitja a kereskedőket. Egyre civilizáltabban, egyre korszerübben kell válaszolniok a vásárlók növekvő igényeire. Ez a kérdés foglalkoztatja az Alimentara HKSZ dolgozóit és vezetőségét.

A közelmultban az igazgató bizottság megvizsgálta, hogyan teljesitik a kereskedelmi szervezet dolgozói feladataikat, a következőkben tehát arról szeretnék beszélni, mit tettünk ebben az irányban és mik a terveink.

Mindenekelőtt egy megállapitást kell tennem. Mindnyájan tudjuk, a civilizált kiszolgálás megmutatkozik gazdasági téren is. Minél udvariasabban látják el feladataikat az eladók, annál inkább növekszik az eladás volumene, szervezetünk gazdasági-pénzügyi helyzete. A gazdasági öszefüggésen tul, rá kell mutatni a kérdés másik aspektusára is, beszélni kell az udvariasság, mint társadalmi tényező hatásáról. Mindenki előtt világos, hogy a vevő nemcsak azt jegyzi meg, megtalálja-e a keresett árucikket, de azt is, hogyan szolgálják ki és számunkra egyáltalán nem közömbös, hogy elégedett vagy elégedetlen-e az eladók magatartásával. Az Alimentara HKSZ felismerte ennek a kérdésnek a fontosságát és talán ennek is tulajdonitható, hogy 1969 első félévében a tavalyi év hasonló periodusához képest több mint 8 százalékkal nagyobb mennyiségü árut adott el. Ebben az eredményben benne foglaltatik eladóink udvarias magatartása is.

Érezhetően csökkentettük az eladói munkaközösség elleni panaszok számát. Tavaly az első félévben hatvan ilyen panaszlevelet kaptunk. Az idén csak tizet. Ha elemezzük mi ennek az előnyös változásnak az oka, őszintén szólva meg kell állapitanunk: nem tettünk semmi különöset. Éppencsak sikerült meggyőznünk az eladókat, hogy mi vagyunk a vásárlókért, nem pedig forditva. Hosszu évek után, a szakszervezeti bizottság kitartó munkával megszoktatta az eladókat, hogy köszöntsék a vevőt, hogy pontosan ismerjék az árukészletüket, s ha néha egy árucikk hiányzik, ajánljanak helyette mást. Egyszóval sikerült olyan kapcsolatot teremteni, amilyen a vevő és az eladó között kell létezzék. Ezekhez az eredményekhez az is hozzájárult, hogy az összeforrott munkaközösségeket csak rendkivüli esetekben bontottuk meg.

Büszkék vagyunk az olyan eladókra, mint Sima Lucia, Isai Maria vagy Bacoș Aurelia (Delicia üzlet), Gal Stela, Petz Anna — a Central áruház eladónői. Julius hónapban a megyei KISZ-bizottsággal karöltve meginditottuk a „Mercur" versenyt, amely a legcivilizáltabb, legudvariasabb eladókat kivánja jutalmazni. Eredményesnek mutatkozott a Central áruházban bevezetett „Inasok napja" is, amelyre hetente egyszer, hétfőn kerül sor. Ilyenkor a kiszolgálást az inasok látják el, az eladók ellenőrzése mellett. Távol áll tőlünk, hogy azt tartsuk: minden tökéletes, minden a legnagyobb rendben megy. Még sokat kell tennünk, hogy eljussunk arra a szinvonalra, amelyet ma megkövetelnek tőlünk. Ezt a szinvonal emelkedést továbbképző tanfolyamokkal óhajtjuk elérni. A legreprezentativabb üzletekben egyenruhákkal látjuk el eladóinkat, francia nyelvtanfolyamot inditunk, kiterjesztjük az eladónál fizethető áruk választékát. Mind ezen intézkedések szerepelnek az 1970-es intézkedési tervünkben. Itt említjük meg, hogy bővitjük a gyárakban az üzlethálózatunkat.

Ezek az eredmények kedvezően befolyásolják szervezetünk gazdasági hatékonyságát. Szeretnénk ha a jövőben még közelebb kerülnénk kitüzött céljainkhoz, még udvariasabban szolgálhatnánk ki vevőinket és az áruk szélesebb választékát kinálhatnánk nekik.

GRAB ERNŐ,
az Alimentara HKSZ igazgatója

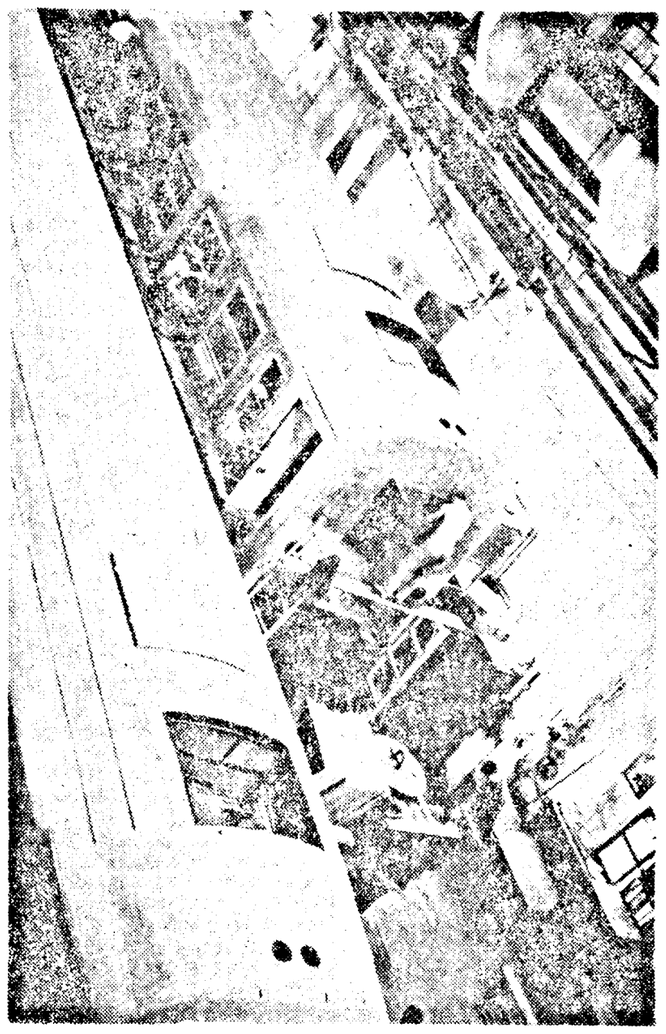

A Vagongyár 2-es részlegén

Villáminterjú

Napirenden: a távfűtés

A déli napsugár még kicsalja az embereket az utcákra, a parkokba, a Marospartra, de a vénasszonyok nyara ugy látszik idén elmarad. Reggelenként és az esti órákban bizony már gyakran fázunk. Lassan előkerülnek a szekrények mélyéről a balonok, átmeneti kabátok. Hiába, itt az ősz. Ilyenkor válik időszerüvé a lakások fütésének problémája.

A napokban felkerestük Nincu Gheorghe mérnököt, a Megyei Közmüvesitési Vállalat osztályvezetőjét, hogy ismertesse, milyen előkészületek történtek a távfütési szezon megnyitására.

— Előljáróban szeretném megemliteni, hogy az április elseje óta érvénybenlévő vállalati szakositás eredményeként a távfütési hálózat utcai részének karbantartását mi végezzük. Az épületen belüli javitások továbbra is az ILLA hatáskörébe tartoznak.

— Gyakorlatilag ez mit jelent?

— Először is több szakembert. Az elmult években e téren nagyon gyengén álltunk. Minőségileg is jobb munkát, az előforduló hibásodások operativ elháritását. Uj vállalat vagyunk. Ez lesz a vizsgánk. Remélem, közmegelégedésre jól sikerül.

— Ha holnap, például csak 10 fokos lenne a hőmérséklet meg tudnák-e kezdeni a fütést?

— Természetesen. Alaposan felkészültünk a szezonra, bármely órában bekapcsolhatjuk a meleget. Szeretnék azonban valamit leszögezni: a távfütés beinditása nem előre kitüzött dátumtól vagy rendkivül hüvös naptól függ. Az időjárás szeszélyes, a hüvös időt, napsütést, kellemes meleg válthatja fel. Egy ilyen bonyolult mechanizmust pedig nem lehet hol beinditani, hol leállitani. Ha három egymást követő napon az átlaghőmérséklet nem haladja meg a plusz 10 fokot, beinditjuk a fütést. Erre pontos rendelkezéseink vannak.

— Az előkészületekről beszélt. Konkrétan: mit tettek a holtszezonban, hogy a télen ne legyen panaszra okuk a tömbházak lakóinak?

— Csak a legfontosabbakat emliteném. A 4-es számu termikus pontnál kicseréltük a régi, nem megfelelő kapacitással müködő berendezéseket. Több kilométer hosszuságban ellenőriztük a hálózatot. Ahol szükség volt — a Praporgescu és Stănescu utcákban például — kicseréltük a meghibásodott, illetve rosszul méretezett vezetéket.

— Aradon csupán néhány éve van távfütés. Mivel magyarázható, hogy — mint emlitette — több helyen a vezetékek rosszul méretezettek?

— A távfütési hálózat kibővitése az eltelt időszakban egy lépéssel lemaradt az épitkezések gyorsütemü fejlődésétől. Ezért a vezetékek egy része nem megfelelő kapacitásu és kicserélésre szorul. Az elkövetkező időszakban csak ott épülnek uj blokkok, ahol már befejeződtek a közmüvesitési munkálatok.

— Ön szerint javult-e a távfütés és a melegviz szolgáltatás az elmult évekhez viszonyitva?

— Feltétlenül. Sajnos nem állithatom, hogy idén nem fordulhat elő fennakadás, az Áramszolgáltatási Vállalat — innen kapjuk a meleget — kapacitása nem elegendő. A hálózatban is könnyen történhet dugulás. De szakembereink, hangsulyozom, szakembereink a nap bármely órájában készenlétben állnak. Végül pedig szeretném megemliteni az előirásszerinti hőmérsékleti értékeket. A lakószobákban 20 fok a fürdőszobában 22 fok, a konyhában pedig 18 fok.

Lejegyezte: **PUSKEL PÉTER**

Dolgozni csak pontosan, szépen...

Rovatot inditunk és a józsefattilai verssort választottuk cimnek. A költő vallomását a munkáról, minden munkáról, bárhol folyik. Gyárban, irodában, tervezőasztal mellett.

Talán senki ilyen egyszerüen és ilyen szépen meg nem fogalmazta, amire törekszünk.

Pontosan, szépen... Szép munka. Ez nem a termék formájára vonatkozik, hanem magára a munkára, a munka minőségére. Talán profanizálásnak tünik, a költői gondolat és kép leszükitése a napi gyakorlat szintjére, ha József Attilára hivatkozunk, amikor a munka minőségéről beszélünk. De nem igy van. Ezt a verset nekünk irta, akik dolgozunk és azért irta, hogy megéreztesse, megértesse a munka szépségét.

A munka, a társadalmi jólét forrása, létünk alapvető feltétele. Ezt tudta a költő és tudnunk kell nekünk is. A rovat megyénk iparvállalataiban dolgozó emberekről szól, arról, hogy ki, hogyan értette meg és hogyan valósitja meg napi feladatait, a nagy feladatok ráeső részét. Arról irunk, hogyan értettük meg a költő intését: Dolgozni csak pontosan, szépen / ahogy a csillag megy az égen, / ugy érdemes.

Hosszú műszak

Tulóráznak a Vörös Trikó gyár konfekció részlegén. Hónap vége, hóvégi hajrá. Balázs I. szalagvezető, géptől-gépig sétál a műhelyben. Megfeszitett munka.

Hóvégi hajrá... Nyersanyag hiány, botladozó termelés a hó elején és a következmény: a lemaradást az utolsó napokban kell behozni. Guzei I., a részleg pártalapszervezetének titkárát kérdezem: — Csökken-e a meghosszabbitott müszak végefelé a munka termelékenysége?

— Nem, — válaszolja — talán, ha rendszeresen tulóráznának az emberek, akkor elfáradnának. De a tulórázás csak ritkán fordul elő. Ebben a hónapban ez a harmadik eset.

Számolgatok magamban. Az éjszakai tulórákat a gyár kétszeres munkabérrel és éjszakai pótlékkal honorálja. Ez természetes és jogos. A nagyobb erőfeszitésnek, nagyobb bérösszeg kell megfeleljen. Az is igaz, azonban, hogy a tulórában termelt áru önköltségét ezek a többletkiadások megnövelik. Az áru értéke nem nő — akár tulórában gyártották, akár nem — a megrendelő ugyanannyit fizet érte. Az önköltség növekedésével arányosan csökken az áruk rentabilitása, a vállalat haszna.

Butariu Gheorghe mérnök, a gyár vezető technológusa kisér a részlegeken. Hajnali két óra van. Nem a legmegfelelőbb időpont az elméleti vitákhoz, nem is teoretizálunk, jár-

KÁLLAY GYÖRGY

(Folytatása a 2. oldalon)

Gyártásfejlesztés

Nagyszabásu korszerüsités és gyártásfejlesztés folyik a sinaiai Finomgépgyárban. Többek között hatalmas gyárcsarnokot épitenek, ahol a Diesel-mozdonyokhoz való porlasztószivattyut és mélyfuró berendezések felszerelését állitják majd elő. A négyszintes, összesen több mint 4500 négyzetméter területü uj részlegen főként hazai gyártmányu, nagyteljesitményü automata gépeket állitanak be. Ezenkivül tudományosan átszervezik az egész technológiai folyamatot, korszerüsitik a belső anyagmozgatást.

1970 végére, a korszerüsitési és gyártásfejlesztési munkák befejezése nyomán a sinaiai Finomgépgyár termelőkapacitása több mint 25 százalékkal növekszik.

5000 négyzetméteren — üzletsor

Temesvár uj lakónegyedében kereskedelmi komplexum épült. Az 5000 négyzetméteren elterülő üzletsor a megye legnagyobb ilyen szolgáltatási egysége. Élelmiszerbolt, ruha- és cipőüzlet, vas- és festékbolt, zöldség- és gyümölcsüzlet, cukrászda, könyvesbolt, gyógyszertár, étterem épült. Ugyanitt kisipari szövetkezetek — fodrászat, borbélymühely, rádió-televizió javitómühely stb. — kezdték meg müködésüket. Nemrég a megye más városaiban is kereskedelmi egységek épültek. A Temesvár és Arad között elterülő Vingán étteremmel és bárral ellátott kemping nyilt meg. Temesváron 80 férőhelyes motelt bocsátottak a turisták rendelkezésére.

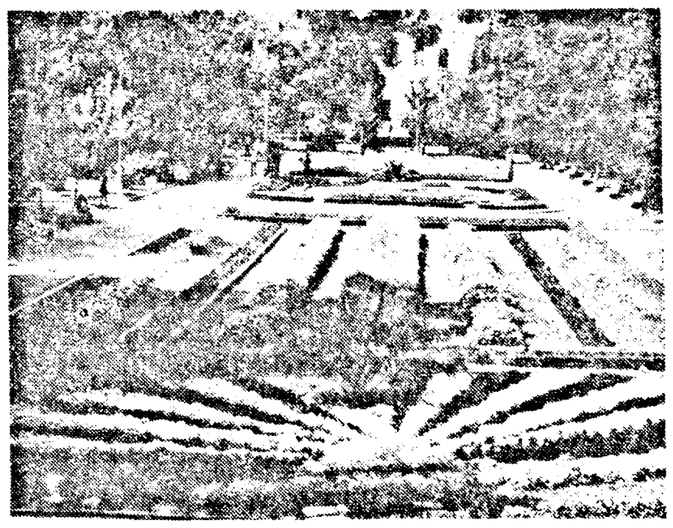

A kertészet is müvészet. (TARKÓ GÁBOR felvétele)

GAZDASÁGI ANKÉT

MIKOR VÁLIK JÖVEDELMEZŐVÉ AZ ÁLLATTENYÉSZTÉS A MAJLÁTI TERMELŐSZÖVETKEZETBEN?

Többször is irtunk már a majláti mezőgazdasági termelőszövetkezet állattenyésztési szektorának helyzetéről. Valahányszor boncolgattuk e kérdést, mindig szinte ugyanazokat a következtetéseket vonhattuk le: javult, de mégsem jövedelmező ez a gazdasági ág. Bosszantó ez, hiszen a majlátiak jó gazdák, hirnevük már évekkel ezelőtt tuljutott a megye határán is. Milliókat vételeznek be a zöldség, az ipari növények és a gabona termesztéséből. Ugyanakkor százezreket veszitenek, fizetnek rá az állattenyésztésre, különösen a tehenészetre. Miért? Magas létszám, sok a meddő, kiöregedett és gyengén tejelő tehén, kevés a takarmány. Ez igaz. Az is igaz viszont, hogy ezeket az érveket már évek óta hangoztatják. Ez pedig mit sem változtat a helyzeten. Hogy mennyire nem, azt bizonyitják az alábbi számadatok is.

Idén az eltelt 9 hónap után az előirányzott 585 hektoliter helyett csak 518 hektolitert fejtek. Takarmányozott tehenenként 447 literrel maradtak terven alul. Viszont a 427 fejőstehén eddigi eltartása és gondozása 1 248 000 lejbe került, 349 ezer lejjel többe, mint amennyit a termelt tej, a borjak és a trágya értéke tesz ki. Tehát tiszta ráfizetés.

Mi a teendő?

Meg kell oldani az átlaghozamok növelését, mert ez az egyetlen ut, ami által jövedelmezővé lehet és kell tenni a szarvasmarha és általában valamennyi állattenyésztési ágat.

Selejt az istállókban

Botorkálunk az istállók felé. Korán van még, alig öt óra. Az állattenyésztési brigád irodájában ég a villany. Nyári Imre a sertéstenyésztési részleg brigádosa már dolgozik. Van tennivaló bőven mivel hónap vége van és zárni kell a nyilvántartásokat.

— Ha nem is jövedelmező, de ráfizetéssel sem dolgozunk. A sertéseknél a szaporulat jó, az elhullási arány is alacsony. Igaz, a hizók sulygyarapodásával baj van. A gyenge minőségü kukoricánk miatt. Igy nem is teljesitettük ütemesen szerződéses kötelezettségünket. Az eltelt 9 hónapban mintegy 600 hizottsertés átadásával maradtunk adósak, — mondotta a brigádos.

Mig beszélgettünk, megérkezett Méhler Mihály is, a tehenészek brigádvezetője.

— Megint a fejőstehenek jövedelmezősége?

— Igen.

— Hát azzal bizony idén sem dicsekedhetünk. — Közben előkerülnek a nyilvántartások. A brigádos gondterhelt arccal magyarázza:

— Nem beszélhetünk jövedelmezőségről mindaddig, mig „selejtet" is tartunk az istállókban. Sajnos ez igy van. Nálunk az összlétszámból 25 meddő, sok az egyáltalán nem tejelő tehén. Tartunk 22 olyan egyedet is, amelyektől naponta egy-két liter tejet fejünk, és mintegy 30—40 állatnak kettő—négy liter a napi átlagos tejhozama. Hiába etetjük, gondozzuk őket. Csoda-e hát, ha alacsony a fejési átlag amivel szemben viszont magas az önköltségi ár? Mindezt kedvezőtlenül befolyásolja a szükös és minőségileg is elég gyenge takarmány. Célszerü volna, ha a vezetőség intézkedne, hogy ne foglalkozzunk növendékmarha hizlalással. Ezeket inkább adjuk el és igy nagymennyiségü takarmány szabadulna fel a fejőstehenek számára.

Majláton nem jövedelmező a tehenészet, pedig igen jó természeti adottságokkal rendelkeznek. Sok a ki nem aknázott lehetőség is. Felvetődik viszont a kérdés: mikor oldódik meg az állattenyésztés jövedelmezősége? Erre minden feltétel megvan csak cselekedni kell, mert ilyképpen növelhetik az átlagos tejhozamot. Lehet, a majlátiak megkérdezik: melyek azok a módszerek, melyekkel ezt elérhetik. Nem hinném, hogy erre ne találnának választ maguk a vezetők, a brigádosok, a szakemberek. Elsősorban a jobb és gazdagabb takarmányozás javithat a leghatékonyabban a jelenlegi állapoton, valamint a meddő, vagy gyengehozamu egyedek kiselejtezése. Csak az a baj, — és ez nemcsak a majlátiak esetében van igy — hogy az a felfogás, miszerint a szarvasmarhatenyésztés nem rentabilis, annyira gyökeret vert termelőszövetkezeteink vezetőinek és szakembereinek körében, hogy a legtöbb esetben ugy is viszonyulnak ehhez a gazdasági ághoz. A Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság megszabja az állatlétszámot. Az egységek ezt ugy, ahogy betartják, de a termelékenység már nem nagyon érdekel senkit. Ebből pedig óriási károk származnak — nemcsak a szövetkezeteknek, hanem egész nemzetgazdaságunknak is.

Minden köntörfalazás nélkül meg kell mondanunk, hogy az utóbbi időben, kezdve a termelőegységek vezetőitől, egészen a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság és a Szövetkezetek Megyei Szövetségének vezetőiig az állattenyésztéssel kapcsolatban rendszeresen két dologról: az állatlétszámról, illetve a takarmányozásról esik szó. Az állatállomány minőségéről, a tenyésztés biológiai kérdéseiről azonban sajnos nem igen beszélnek. Legfeljebb a tenyészüszőcsoportok elkülönitéséről, jobb takarmányozásáról, idejében történő tenyésztésbevételéről, — olyankor, amikor rájönnek, hogy a sok továbbtenyésztésre szánt üszőből kevés válik idejében vemhessé és emiatt a szaporitási és tejtermelési terv teljesitése nehézségekbe ütközik.

Ugy véljük, elengedhetetlenül szükséges, hogy a megyei mezőgazdasági szervek és a termelőegységek vezetői és szakemberei több felelősségérzettel foglalkozzanak

CSIGYÁR ISTVÁN

(Folytatása a II. oldalon)

Születésnap

Vetitőgépet kapott barátom fia 8. születésnapjára.

A meghitt kis családi ünnepségre hivatlanul állitottam be, a szobában már magasra szökött a születésnapi hangulat, jócskán fogyott a málnaszörp, a négy srác — meghivott szomszéd gyerekek is voltak — az est fénypontját, a vetitőgép kipróbálását várta.

Lassan megtörténtek az előkészületek, kialudt a villany, s a falon megjelentek a Pál utcai fiuk. A kis Nemecsek, Boka a tábornok, a vörösingesek...

Még nem voltam nyolc éves, amikor egy születésnapomból anyám ünnepet akart csinálni. Hazajött a munkából, benyult a szekrénybe, ahol a kilónyi kockacukrot tartogatta, talán pont erre az alkalomra.

A tasakban akkora már tiz deka sem volt. Naponta megeszegettem 5—6 darabot, s a zacskó lassan ürült. S mikor megláttam, hogy nincs, nem elég és feljogtam, hogy holnap hiába megyünk a boltba, mert nem árulnak, még ha lenne is pénzünk rá, s hogy ki tudja mikor lesz — kevervesen elsirtam magam. Anyám csak simogatott s biztosan azért nem sirt, hogy lelket öntsön belém.

A barátom sráca, a blokkbeli gyerekekkel együtt élvezi a Pál utcai fiukat. Egyikük a tortaszelet nyomait nyalogatja ujjain, hangosan olvasom az apró betüs feliratot, remélem nem veszi senki észre, hogy kicsit megremeg a hangom. Mit is mondhatnék? Hogy eszembe jutott, egy husz évvel ezelőtti születésnap? Hogy azóta is ugy tartom számon azt az esős őszi napot, mint életem kezdetét?

J. Gy.

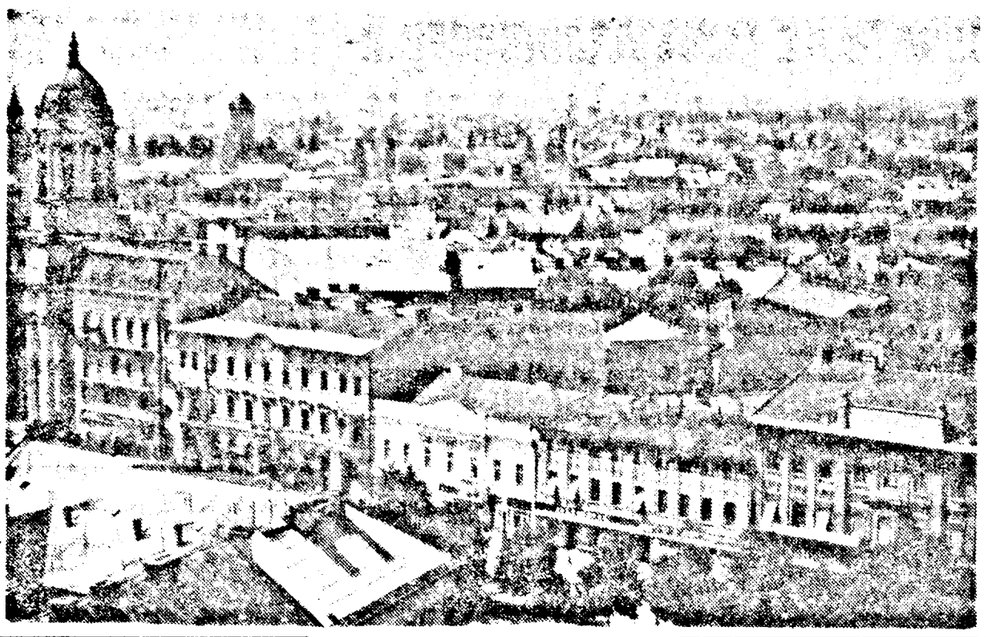

ARAD — MADÁRTÁVLATBÓL

(VARGA BÉLA felvétele)

Régészeti ásatások Vladimirescun

Igen keveset tudunk a korai feudalizmusban ezen a vidéken élt népekről.

Az irott dokumentumok hiányában a régészeti ásatások szolgáltatnak bizonyos adatokat. Megyénkben a középkori leletek után kutató első régészeti telepen 1969. május 26-án kezdték meg az ásatásokat. Miért esett a választás éppen Vladimirescura? Mert itt találhatók a romjai egy érdekes templomnak, mely Virgil Vătășanu egyetemi tanár véleménye szerint két nyugatra néző toronnyal, valamint három hajóval rendelkezett.

Az ásatások színhelye a Maros egyik mellékága mentén volt, azon a helyen, ahol ma is megtalálhatók a hajdani templom romjai. A munkálatok első szakaszában a templom hajójával egyirányban végeztek archeológiai kutatásokat. A leletek alapján következtetések vonhatók le az emberkmű építészeti technikájáról, valamint a templom belsejében található sirokról. Az eredmények rácelégítőknek bizonyultak.

A keresztmetszet alapján felszinre kerültek az egykori előcsarnok maradványai, (melyek létezését egyes kutatók kétségbevonták) a hajó, a tornyok és a templom bejáratának falai.

A több mint 50 feltárt siremlék hozzásegit e temetkezési szokások még jobb megismeréséhez. A sirok keletkezésének időpontját megállapithatjuk az itt található ezüst- és bronzérmek és érmék alapján. Majdnem valamennyi sirhant kelet-nyugat irányban helyezkedett el, illetve az elhunytakat fejjel nyugat felé temették. Egyetlen sirhalmot tártak fel — melyben minden valószinüség szerint gyermeket temettek — mely másképp volt elhelyezve.

Megjegyzendő, hogy bizonyos helyeken egymás fölé elhelyezett sirokat találtak. Massziv tölgyfakoporsóba temettek. Ez megállapitható az elszenesedett famaradványokból. A sirhelyek mellett kerámia tárgyakat találtak, melyek ugyanabból az időből származnak.

Az ásatások alapján felszinre került tárgyak értékelése folyamatban van, de történelmi értékük vitathatatlan, ugyanis a korai feudalizmus egyik érdekes építményét tárták fel.

A romok korának pontos meghatározása a jövő feladata. Egy bizonyos, hogy az épület XII—XIII. századból származik.

A vladimirescui ásatásoknak ez az első szakasza sok uj adatot szolgáltatott erről a kevéssé ismert történelmi korszakról. A munkálatok folytatása — melynek eredménye a romok teljes feltárása valamint a temető peremvonalának meghatározása, az emberi település terjedelme, fontos adatokkal gazdagitja Arad megye e korszakbeli történelmi dokumentumait.

M. ZDROBA és M. BARBU,
az aradi Muzeum munkatársai

Érdekes könyv

A bukaresti Irodalmi Könyvkiadó a közismert és népszerü Romániai Magyar Irók sorozatban annyi sok hazai szerző kiváló müve után most a tragikus orsu Szabédi László egy ujabb kötetét: esztétikai és verstani tanulmányait jelentette meg Kép és forma cimmel. Szabédi egyetemi tanárként egyetemes irodalomtörténetet, általában esztétikát és mint a képzőművészeti főiskola tanára művészettörténetet is adott elő. Rendkivül mély és sokoldalu tájékozottságának utóbb bizonyitéka ez a kötet, melyet régebbi könyveiből, folyóiratokban megjelent tanulmányaiból és kéziratból válogatott össze a szerkesztőség.

Uj kurzus a Népi Egyetemen

Tovább tartanak a beiratkozások Népi Egyetemen. Az érdeklődők érdekes előadások között válogathatnak. Ebben az évben magyar nyelvü kurzust is inditanak majd, mely a modern tudomány kérdéseivel foglalkozik. Beiratkozás díjmentve) a Népi Egyetem épületében, Köztársaság utja 78., naponta 8—14 óra között, valamint hétfőn, szerdán és pénteken délután 17—20 óra között.

Levelek — válaszok

OROSZ ISTVÁN, ARAD. Levelében közli, hogy Kolozsváron járt, s élményei arra késztették, hogy egy kis tudósitást irjon erről a városról. Sorainak megpróbálunk lapunkban helyet juttatni.

KOVÁCS JÓZSEF, ARAD. Hosszabb időre külföldi látogatásra ment rokona nevében érdeklődik, hogy unokabátyja, miután hazajön, megkaphatja-e visszamenőleg azt a nyugdijat, amelyet elutazása előtt élvezett? Érdekelődésünkre az aradi nyugdijhivatalnál a következőket válaszolták: A nyugdijat egy évre visszamenőleg megkaphatja. Erre vonatkozóan azonban a nyugdijasnak be kell adnia egy kérvényt a nyugdijhivatalhoz (az illető postán is elküldheti), amelyen a nyugij-CEC számon kivül fel kell tüntetni az utlevél kibocsátásának helyét és kiadási számát is.

MUZSLAY ANNA, ARAD. A levelében felvetett kérdést ismertettük az Arad Municipiumi Néptanács mellett müködő békéltető bizottsággal. Forduljon bizalommal ehhez a szervhez azzal a problémával, amelyet lakásukban valóban meg kell oldani. (Municipiumi néptanács 5-ös számu iroda).

EGY FEKETEGYARMATI levelirónak üzenjük: A levelében felvetett kérdés — közügy, ezért érdeklődni fogunk iránta.

Ne késlekedjenek!

Krecz Sándor olvasónk (Arad, Mierlei utca 3) nemrégiben panaszlevéllel kereste fel szerkesztőségünket. Minthogy ugy véltük: a felvetett kérdés fontos, és sürgős megoldásra vár, kivizsgáltuk az ügyet: Kreczék — ugy, ahogyan olvasónk levelében is állitotta — valóban tarthatatlan körülmények között laknak. Ennek értelmében átiratot küldtünk az Arad Municipiumi Néptanácshoz. A végrehajtó bizottság válaszlevélben értesitett, hogy jogosnak találja Krecz Sándor lakásrendezésre vonatkozó kérését, mivel a szobanforgó lakás — idézzük — „nem felel meg a lakhatóság követelményeinek". A végrehajtó bizottság a továbbiakban közölte velünk, hogy a probléma rendezése érdekében felvette a kapcsolatot Krecz Sándor munkahelyének, az Aradi Szerszámgépgyárnak vezetőségével és közölte vele a helyszini szemle után a Mierlei utca 3 szám alatti lakásra vonatkozó következtetését. Egyuttal felkérte a gyár vezetőségét, hogy intézzék el minél hamarabb Krecz Sándor lakáskérését, mivel K. S. és családja kivételesen rossz körülmények között lakik. Az üzem vezetősége meg is igérte, hogy a lakáskérvények intézése sürgősségi sorrendjének megállapitásában feltétlenül figyelembe veszik az emlitett család különleges helyzetét.

NYITOTT szemmel

Becsületből jelesre vizsgázott Illési László, a Taxi Vállalat gépkocsivezetője. A Barbusse 8 szám alá szállitotta utasát, majd onnan az Unirii utcába hajtott. Itt vette észre, hogy a hátsó ülésen egy női táskát felejtettek. Illési a táskát leadta a taxiállomáson, ahonnan a boldag tulajdonos hiányalanul átvette a benne lévő iratokkal és 1400 lej készpénzzel.

● Selejan Gheorghe a szőlősi vasutállomás váltókezelője figyelmesen olvasta az ujságot s közben rosszallóan hümmögött:

— Lassan halad a kukoricatörés. Sok a munka, sürget az idő. Több rokonom tagja a szövetkezetnek, kötelességemnek érzem, hogy segitsek nekik.

Zsákot ragadott s a legközelebbi parcellán megkezdte a tengeri begyüjtését. Persze a saját részére. E „csupasziv" ember szerencsére nem sokat segithetett, mert az első fordulónál elcsipték.

● **A napokban történt a pankotai vendéglő kerthelyiségében: Bunaci Simion Ioan, a szó szoros értelmében az asztal alá itta magát s ott elaludt. Amikor éjfélkor bezárták a vendéglőt, senki sem vette észre, hogy valaki benn maradt. A részeg ember hajnalban kissé magához tért. Égett a pokol, inni akart. Igenám, csakhogy minden zárva volt. Feltörte a söntés ajtaját, italt, ételt, pénzt vett magához és távozni akart. Peche volt. Kissé elkésett.**

● Vasárnap délután fél 6 óra. a Muresul mozi pénztára előtt nagy a tolongás. A pénztár fölötti tábla jelzi, hogy minden jegy elkelt. A sorban állók a következő két napra váltanak jegyet. De a pénztárosnő minduntalan visszautasit egy-egy jegyigénylőt. Kiváncsi voltam vajon miért? Később meggyőződtem, hogy jogosan járt el. A várakozók között legalább tizenkét jegyüzért véltem felismerni. Az egyik 12 év körüli fiu egy köteg 5 lejest huzott ki a zsebéből és büszkén dicsekedett a társának, hogy 50 darab jegyet adott el 5 lejes áron. Most ujabb mennyiséget akar venni.

Ha már a pénztárosnő is felismeri a jegyüzéreket, miért ne lehetne az illetékes szerveknek is fellépni ezek ellen.

H. Á.

Műélvezet a moziban

Fiatal nő mélázott a filmvásznon, arcán bájos grimaszszá torzult a határozatlanság. Zuhogott, ömlött az eső és végül a grimasz döntéssé simult az ives női száj szögletében. Ebben a pillanatban hördült fel először a közönség. Ugyanis az illető hölgy belépett a Zambacian muzeumba és a továbbiakban a félórás rövidfilm azzal telt el, hogy minden festmény vagy szobor előtt mély-unott szemlélődésbe merült.

Mi, az a néhány száz ember, aki izgalmas krimire váltotta meg valamivel azelőtt három „erős" lejért a belépőjegyet, akarva akaratlanul — a Mozivállalat előzetes figyelmeztetése és erőszakos kulturalizálási szándéka miatt — végignéztük a tárlatot. Bizonyára akadt közöttünk olyan is, aki hálakönnyeket sirt azért, hogy ülve nézhet végig egy valóban szinvonalas képzőművészeti kiállitást és még meg is magyarázzák neki, miért szép az a bizonyos szép. A hálakönnyek mindenesetre titokban potyoghattak a széksorok alá — sötét volt, nem láthattam és nem hallhattam őket. Azt viszont hallottam, hogy nem örült mindenki. Először volt a már emlitett felhördülés, amely lassan erősödött monoton zsongastól fültépő zsivajig. A füttykoncert akkor kezdődött, amikor a „vászonbeli bájos hölgy" befejezte a fölszinten kiállitott müalkotások megtekintését és ahelyett, hogy szépen hazament volna, vagy legalább ki a friss levegőre, elindult az emeleti kiállitó terem felé. Igen, ez már tul sok volt nézőtársaim idegeinek, akik a krimit szerették volna nézni. Valamilyen fura rendezői elképzelés miatt, a nő este és esőben lépett be a muzeumba, és nem tudom, hogyan történhetett, de odakint ekkor már szép tavaszi reggel csicseregte az üdezöld hangulatot.

A füttykoncert addig tartott, amig meg nem jelent totál planban az első akt — meztelen nő pihent egy pamlagon. Taps, tömeges sóhaj, nyomdafestéket nem türő „müértő" megjegyzések, röhögés pisszegés. Megvallom, én pisszegtem és néhány sorstársam, akit nem háboritott fel eléggé a „kényszerü" müteremlátogatás.

jegyzet

A néhány tucat fiatal titán „lázadása" minősithetetlen. Ennek ellenére fenntartom a véleményemet, hogy müélvezetre senkit sem lehet egy ilyen filmmel nevelni. Azt sem értem, miért van szükség arra, hogy ilyen filmet csempésszen be a Mozivállalat előzetesként egy kasszasikert biztositó film elé. Olyan ez is, mint a könyvüzletek trükkje — Tolsztolj Háboru és békéjét csak akkor veheted meg, ha hazavisszed a mellé csomagolt salátairodalmat is, amelyet sohasem fogsz elolvasni.

ZNOROVSZKY ATTILA

Tájékoztató

Jó tudni!

A municipiumi néptanács 30-as szobájában (földszint) naponta nagy a forgalom. Itt fizetik a különböző illetékeket, adót, stb. Azt azonban nem mindenki tudja, hogy ugyanitt adnak ki utlevél megszerzéséhez, robogó, motorkerékpár, személygépkocsi eladásának lebonyolitásához szükséges bizonyitványt. A kérvényeket hétfőn, szerdán és pénteken 7.30 és 10.30 óra között lehet benyujtani. Ugyanezeken a napokon 13 és 16.45 órakor, a 45-ös teremben adják ki a bizonyitványt.

Bábszinház

Az aradi Bábszinház vasárnap, október 5-én tartja, az 1969—1970-es idény évadnyitó előadását: **O fetiță caută un cintec** cimü bábjátékkal. Az előadás 10.30 órakor kezdődik, jegyek a bábszinház pénztáránál kaphatók.

Házasságok — születések

Hány házasságot kötöttek ebben az esztendőben? — érdeklodtünk az anyakönyvi hivatalban hétfőn délelőtt. Szeptember 27-ig összesen 791 alkalommal hangzott el a házasságkötő teremben a „boldogitó igen". Másik kérdésünkre: hány ujszülöttet jelentettek be eddig? a válasz a következő volt: néhány perccel ezelőtt (amikor ott jártunk, szeptember 29-et irt a naptár és pontosan 11 óra volt) jegyeztük be a 3200. gyermek nevét. Javasolták, ha már megirjuk, hány gyermek született városunkban ebben az évben, emlitsük meg azt is: kilenc hónap alatt 352 000 lejt fizettek ki azoknak a családoknak, ahol már a harmadik (negyedik vagy ötödik) gyermek születését jelentették be.

Bontják az egykori villamosremizt. A gazos, elhanyagolt udvaron megjelentek a földgyaluk és az epitőmunkosok. A többszintes blokkok alapozási munkáit párhuzamosan végzik a bontással. Az itt emelkedő modern háztömbök szerves részét képezik az Állomás-tér szisztematizálási tervének.

Múzeum

Az Aradi Muzeum megtekinthető naponta 10—13 és 17—20 óra között a Kulturpalotában Hétfőn zárva

A Muzeum alábbi osztályai vannak nyitva:

— Román népművészeti kiállitás;

— Régészeti kiállitás;

— Képzőművészeti tárlat;

— Az 1848—49-es forradalmi muzeum

Filmek

MURESUL: Golyót a tábornoknak (10, 12, 14.15, 16.30, 18.45, 21).

STUDIO: Pokolrév (10, 14). Golyót a tábornoknak (16, 18.15, 20.30).

IFJUSÁGI: Szerelem Las Vegasban (10, 12, 14, 16, 18, 20).

VICTORIA: A megszelidithetetlen Angelika (11, 14, 16, 18, 20).

PROGRESUL (Ujarad): A sárga Rolls Royce (18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): Komédiások (16, 19).

MIKELAKA: Heroin (19).

CFR (Grădiste): Hamupipőke cipője (17, 19).

A VIDÉKI MOZIK MÜSORA

PÉCSKA: Szerettelek.

LIPPA: A pillanat embere.

BOROSJENŐ: A megszelidithetetlen Angelika.

KISJENŐ: A büvös város.

SZENTANNA: Édentől keletre.

RADNA: Halál a függöny mögött.

NAGYLAK: Az éjszaka az álmoké.

KÜRTÖS: A nagy kigyó.

VILÁGOS: Erős lelkek. Adio Gringo.

PANKOTA: A pasa.

VINGA: Barátnők. A vad Kurdisztánon át.

BOROSSEBES: Saját pályán.

KÖRÖSBÖKÉNY: Családapa.

Rádió

Szerda, október 1.

BUKAREST I. 5—9.30 Szórakoztató zene, hirek. 9.30 Könyvekről. 10.30 Zenés egyveleg. 11.35 Kinai népi zene. 12.15 Zenei krónika. 13.10 Kis zenés magazin. 14.10 Iskolásmüsor. 14.30 Közvetités a Rapid—Vitoria Setubal labdarugó találkozóról. 15.30 EREN '69. 16.30 Közvetités a Steaua—Glasgow Rangers labdarugó mérkőzésről. 18.30 Kivánsághangverseny. 19.25 Közvetités Varsóból a Legia—UTA labdarugó mérkőzésről. 20.30 Könnyüzene. 21.20 Slágerparádé, közben sport. 22.20—23 Szimfonikus zene. 0.03—5 Szórakoztató zene.

BUKAREST II. 6—8.10 Szórakoztató zene, hirek. 8.10 Pioniradás. 8.25—10.30 Szórakoztató zene. 12.45 Déli hangverseny. 15 Tudományos adás. 15.55 Orvosi tanácsadó, 18 Zenés varieté. 21.10 Rádiószinház. 23.05—1 Szimfonikus zene.

A BUKARESTI RÁDIÓ MAGYAR NYELVÜ ADASA

Reggel: 7.30—7.45-ig a 261, 330 és 390 méteres hullámhosszon, valamint délután 16—16.15-ig a 261, 330 és 390 méteres hullámhosszon és este 18.45—19-ig a 261 és a 330 méteres hullámhosszon beszámol az ország és a nagyvilág eseményeiről.

Televizió

Szerda, október 1.

14.00 Labdarugás: Rapid—Vitoria Setubal (második félidő) a Vásárvárosok Európa-Kupája keretében — közvetités a 23 August stadionból.
15.30 Steaua—Glasgow Rangers a Kupagyőztesek Kupája keretében — közvetités a 23 August stadionból.
17.15 A szeplős Marek — gyermekfilm.
17.40 Románia a Davis-Kupa döntőjében.
19.00 Nemzetközi ankét.
19.30 Hiradó.
20.15 Mezőgazdasági aktualitás.
20.30 Filmmuzeum: Crainquebille — francia játékfilm.
22.00 Reflektor.
22.15 Utazás a Föld körül a Kinai Népköztársaság.
22.30 Irodalmi adás.
23.00 Hiradó.

Időjárás

Az aradi meteorológiai intézet jelenti: ma, október 1-én általában szép idő. Éjjel és a reggeli órákban derült égbolt, napközben változó mennyiségü felhőzet, valószinüleg eső nélkül. Mérsékelt időközönként megélénkülő délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet nem változik. A várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6-12, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 20 és 26 fok között váltakozik.

A temesvári 13-as Építő-Szerelő Vállalat
6-os számú aradi építőtelepe
Ocskó Teréz utca 96 szám

sürgősen alkalmaz

— szakképesitetlen munkásokat (férfiak)

— kőműveseket

Felvételi feltételek az érvényben lévő Miniszatertanácsi Határozat alapján. Lakást, étkezést és heti fürdést biztositanak. A dolgozóknak folyamatos munkát biztositanak.

Részletes tájékoztatást nyujtanak a személyzeti osztályon Ocskó Teréz utca 96 szám. A székház a 6-os autóbusz végállomásánál található. (623)

Folytatások az első oldalról

Dolgozni csak pontosan, szépen...

uk az éjszaka foltos fényköreiből emelkedő műhelyeket. Nem titkolom el: arra vagyok kiváncsi, kiaszná lják-e a Vörös Trikóban a harmadik müszak 480 percét. A mérnök bólint.

— A fegyelemmel nincsen baj, elkiüsmeretesek az emberek.

Guzei Irina is ezt mondta, maam is igy látom. Nem találkoztam sellengő, tétlen emberekkel. Mindenki dolgozik, s ha nem világitásának a fénycsövek azt hinné az mber: nappal van. Csak nagyobb csend. Éjszaka hallgatagok az mberek.

Átbotorkálok az udvaron, kikerülöm a gyár előtt felhalmozott é-itőanyagokat s megindulok a Vagongyár 2-es részlege felé.

Még a festők is dolgoznak

egyezte meg valaki. Volt ebbe néni maliciózus gunyi, s magamban gazat adtam a beszélőnek, mert két hónappal ezelőtt amikor itt jártam az éjszakai müszak 18„jelenlévő" festőmunkása közül csak kilencet találtam, aki valóban dolgozott. Ma más a helyzet. Gahala János csoportvezető 19 embere nyakig van a munkában.

Heghedus Petru hegesztőcsoportja átadta a 149. számu személyvagont. A mester irányitásával most a szerelőcsarnok sinpárjának felszabaditásával bajlódnak.

— Reggel sokkal nehezebb lenne ide-oda mozgatni ezt a vagont. Éjjel itt nagyobb a csend, könnyebben manőverezhetünk.

Ami a csendet illeti, azt alighanem átvitt értelemben gondolta, mert olyan fülsiketitő kopácsolás van, hogy egymás szavát sem értjük. Itt is ritka az ácsorgó ember.

A gyürüsrugó műhelyben wagner és linaberg dolgozik. Wagner dohogva préseli a gyürüket, lindberg pedig hétpercenként elnyel belőlük egy kosárra valót s kibocsát egy másik kosarat. Ezek a nagyteljesitményü automata gépsorok a Vagongyár büszkeségei. Mihalcovici Gheorghe váltásvezető mester ugy beszél róluk, mintha eleven lények lennének. A milliókat érő felszerelés teljes kapacitással müködik, minden percét kihasználják. Nézem wagnert, a présgépet és lindberget ami (majdnem azt mondtam: aki) a rugók hőkezelését végzi. A nagy pontossággal dolgozó gépek mellett tevékenykedő emberek olyan kimért és pontos mozdulatokat tesznek, hogy egy pillanatig ezt érzem: versenyben áll ember és gép. A munkaidő teljes kihasználása, a minőségi munka, itt nem kitüzött cél, ami felé törekedni kell, de feltétele a munkának. Itt nem lehet és nem szabad csak jól dolgozni. Pontosan, szépen...

Hajnali négy óra. Az üzemi séta végetért. Egy nehéz — és egy könnyüipari gyárat láttam. Öröm volt megállapitani. Ezen az éjszakán mindkettőben lelkiismeretes, becsületes munka folyt.

Zootechnika és nem zérótechnika

A majláti termelőszövetkezetben immár negyedik éve dolgozik Călugăru Alexandru állattenyésztési mérnök. Sajnos, tevékenységéről semmi jót nem mondhatunk. Négy év eltelte után a szövetkezet mérnöke semilyen tudományos munka kifejtését nem tudja felmutatni. Ezen tulmenően egyáltalán nem foglalkozik a napi teendők elvégzésével sem. A majlátiak mosolyognak, ha valaki Călugăru Alexandru mérnök felől érdeklődik. Az állattenyésztők csak nagyon ritkán látják az istállókban, ahol erről-arról elbeszélget az emberekkel, csak éppen az állattenyésztés kérdéseiről nem.

Sokszor biráltuk már Călugăru Alexandrut azért, mert kötelezettségének nem tesz eleget, és hogy igen sokat hiányzik munkahelyéről. Rendszerint pénteken elutazik és csak kedden délután tér vissza. A reggeli istállóprogramokon nemigen vesz részt. Elitélendő az is, hogy a mérnök szeptember 19-én eltávozott és egészen 26-ig senki sem tudott róla semmit. Meglepő, hogy mindezt tudja a termelőszövetkezet vezetősége és mégsem intézkedett, nem vonta felelősségre, sőt folyósitották a fizetését is. Ezért elmarasztaljuk a majláti szövetkezet vezetőtanácsát. Călugăru Alexandru ingázásáról és általában tevékenységéről tudomása van a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóságnak is. Meglepő, hogy mindeddig nem intezkedtek, nem vonták felelősségre. Éppen ideje volna az Igazgatóság határozott intézkedésének. Számon kérték-e, hogy a 4 év alatt nyomon követte-e az állatok tenyészértékét, öröklési tulajdonságaikat? A tenyészkiválasztásban szem előtt tartott-e olyan követelményeket, hogy a kiöregedő tehenek helyébe magasabb tejhozamu és tejzsirszázaléku üszőket állitsanak? Mérte-e egyszer is a megszületett malacok egynapos, háromhetes és választáskori egyedi és alomsulyát, hogy abból a kocák malacnevelőképességére következtessen? Meg tudná-e mondani milyen daraperccenttel folyik a hizlalás? Hány takarmányegységből állitanak elő egy kiló hust, egy liter tejet? Minderre nem kapnánk választ Călugăru Alexandrutól. Mostmár mi tesszük fel a kérdést a Megyei Mezőgazdasági Igazgatóságnak meddig nézik el a majláti mérnöknek a tevékenységében megmutatkozó sulyos hibákat? Ideje volna arra gondolni, hogy a zootechnika nem zérotechnika

Gazdasági ankét

az állattenyésztésben felmerülő valamennyi kérdéssel, különösképpen e gazdasági ág jövedelmezőségével Fényüzésnek, sőt bünnek számit az, hogy igen sok szakember az egyetemen tanultakat csak az állatlétszám gyarapitásában és a takarmányalap biztositásában, sokszor csak kimutatások elkészitésében gyümölcsözteti.

Az ARTEX kisipari termelőszövetkezet
Republicii út 94 szám

Ezúton értesiti a közönséget, hogy október elsejétől kötelezővé teszi az előleg fizetését a hozott anyagok esetében is, az UCECOM 67282|2249-es számú határozata értelmében.

Az előleg a munkadíj 40 százaléka. (622)

Korszerű utak

1

Átadták a forgalomnak az Oravița—Moldova Nouă aszfaltozott utat, amely csaknem 60 kilométer hosszan gyönyörű hegyvidéket szel át a Dunáig. Az utvonal gyors országuti kapcsolatot létesit hazánk délnyugati ipari központjaival. Aszfaltburkolattal látták el a Temesvár—Buziás—Lugos a Temesvár—Lippa és a Lugos—Facsád utvonalat. Ugyanakkor tovább folyik a Temesvár—Karánsebes országut korszerüsitése, amelynek során számos szakaszon megszüntetik a kanyarokat és a vasuti átjárókat. Bővitik a Temesvár — Nagyszentmiklós országutat, aszfaltozzák a Resicai—Ferencfalva utat, amely közvetlen kapcsolatot teremt a Szemenik-hegység turisztikai övezete felé és a Temesvár—Zsombolya utvonalat, amely megkönnyiti az országuti forgalmat a bánáti sikság számos helysége között.

2

Négy kilométer hosszu aszfaltut fogja összekötni a Brassó—Szeben országutat a Fogarasi havasok lábainál elterülő hires Nárciszmezővel. Az uj közlekedési utvonal, amelynek építése már meg is kezdődött, festői szépségü tájakat szel át. Befejezéshez közeledik a Brassó—Cimpulung Muscel országut korszerüsitése is. E nagy gazdasági és turisztikai jelentőségü utat az év utolsó negyedében adják használatba.

Büszkék vagyunk rájuk

— A tagfelvételi munka nem öncélu tevékenység. Alapszervezeteink szüntelenül foglalkoznak soraik számszerinti erősitésével, de egy pillanatra sem feledkeznek meg a minőségi követelményekről arról, hogy a pártba valóban csak olyan emberek kerüljenek, akik életüket szentelik a párt céljainak és programjának valóraváltásáért — mondotta a minap folytatott beszélgetés alkalmával Bonta Mihai, az aradi Butorgyár pártbizottságának titkára.

Amint arról a későbbiek során meggyőződhettünk, a párttitkár egyáltalán nem tulzott. Az utóbbi három esztendőben a Butorgyár alapszervezetei 80 uj taggal gyarapitották soraikat. Nehéz, sőt szinte lehetetlen lenne valamennyüket külön-külön bemutatni. Annyi minden esetre bizonyos, hogy mindannyian megfelelnek a követelményeknek, olyan emberek, akik tettekkel igazolják: méltók a megtisztelő cim viselésére.

Kik ezek a fiatal kommunisták?

FERENC KATALIN fiatal munkásnő. Vajon mivel érdemelte ki a párttagságot? Ha tömören akarunk e kérdésre válaszolni, elég, ha annyit mondunk: kiváló munkájával. Nemrég végezte el a szakmai tanfolyamot, de már olyan ügyesen dolgozik, mint akik évek óta kitanulták e mesterséget. Havonta 15—20 százalékkal tulszárnyalja tervfeladatait, s csakis kiváló minőségü munkát végez. Nem is volt sosem panasz munkájára.

Amikor megkérdeztük, miért lépett be a pártba, egyszerűen, határozottan válaszolt.

— Ugy éreztem megérdemlem, hogy én is a legjobbakkal egy sorban haladjak. A nővérem is párttag, nekem is ott a helyem...

Pártélet

RADU NICOLAE fiatal mérnök, a termelési osztály vezetője, igy vall a párttagságról:

— Véleményem szerint a kommunisták pártjához tartozni annyit jelent, hogy egybeolvasztjuk óhajainkat és cselekedeteinket a párt törekvéseivel és akcióival, hogy ingadozás nélkül szolgáljuk a nép érdekeit. Tudom, nagy megtiszteltetés a Román Kommunistta Párt tagjának lenni, de rendkivül nagy a kommunistákra háruló felelősség is. Éppen ezért több éven át készültem a pártba való felvételemre. Ujitásokat dolgoztam ki, állandóan tanulmányoztam, hogyan szervezhetnénk meg minél jobban a munkát, képeztem magamat, segitettem munkatársaimat. Ebben az esztendőben éreztnek éreztem magam a nagy lépésre. Az alapszervezet kommunistái méltányolták munkámat, soraikba fogadtak. Nagyon örültem. Az elismerést pedig további jó munkával igyekszem meghálálni...

A gyár 2-es számu részlegén készülnek a világszerte kedvelt, keresett faragott stilbutorok. Az itt dolgozó szakembereket tulzás nélkül nevezhetnénk művészeknek. Erre az igényes munkahelyre csakis a legjobb, legügyesebb szakemberek kerülnek. Itt találkoztunk CURCAN DUMITRU-val, a botoșani-i származásu 19 esztendős ujdonsült fafaragóval. Korát meghazudtoló jártassággal kezeli a különböző méretü és formáju vésőket, s más szerszámokat. Tavaly végezte el a szakiskolát, de nincs olyan munkafázis, amit ne lehetne rábizni. S csak ugy, mint hazánk legtöbb fiatalja, ő is továbbképezi magát, az esti liceum X. osztályának tanulója. A tanulásban akár a munkában példásan helytáll. Curcant és még néhány kollegáját a kongresszus tiszteletére elért kiváló eredményeikért példás magatartásukért vették fel a pártba. Büszkék is erre.

A kongresszusi promócióhoz tartoznak még MIHAILEANU VIOREL, FAUR OCTAVIAN, RADOI CONSTANTIN, KEMPF FERENC, COSTEA IOAN és mások.

Távozásunkkor Jurcă Vasile alapszervezeti titkár még odaszólt: kiváló fiuk. Igazán büszkék vagyunk rájuk.

Jogosan...

SCHIFF LÁSZLÓ

Hazafias munkán a fiatalok

Nemcsak az idén nyáron, de tavaly, sőt tavalyelőtt is számottevő segitséget nyujtottak a diákok az mtsz-eknek a paradicsomszedésben, kukoricatörésben, és más mezőgazdasági munkák mielőbbi elvégzésében. S mindezt önkéntesen, kalákában végezték vidám énekszóval, tréfálkozással tarkitva a komoly ténykedést.

Alig kezdődött meg az uj tanév s a liceumokban és szakiskolákban máris széles körben bontakozott ki a hazafias munka. Vasárnap délelőtt például több mint 400 tanuló indult Ság és Angyalkut babföldjeire. A megyei néptanács mellett müködő iskolacsoport 200 diákja Angyalkuton, 200 liceumi diáklány pedig Ságon dolgozott a délelőtti órákban. Olyan volt az őszeleji napfényben fürdő határ mint egy nagy, szines virágoskert.

Sport Sport Sport

Utószó a keddi krónikákhoz

Az aradi CFR — Hunyadi Metalul B osztályu találkozó egyes időszakaiban amerikai futballra hasonló labdarugást játszottak a csapatok. Néha az volt az érzésem, hogy a labdának csak másodlagos szerepe van, s a bajnoki pontokat az az együttes fogja megkapni, melynek labdarugói jobban birják az „üsd, vágd, nem apád!" — bunyózást.

— A mieink csak törlesztenek — mentegette a hazai játékosokat az egyik szurkoló. — Tudja, hogy játszanak a hunyadiak saját pályájukon? Kérdezze csak meg a fiukat...

Nem szükséges, magam is ismerek néhány B osztályu „futballbarlangot", ahol a hazai csapat a csak a fejét, hogy meg ne sántuljon-elv alapján nyeri meg mérkőzéseit. Az ilyen találkozókon szerzett daganatokat szokták megbosszulni a visszavágón a vesztes csapatok. Foci nyelven azt mondják erre, törlesztés.

— Ott ők voltak erősek, itthon mi — mentegetőznek a labdarugók, s erkölcsösnek találják a kölcsön visszaadását.

— Mire jó ez? — kérdeztem meg a multkor az egyik B osztályu csapatunk edzőjét.

— Mások is igy játszanak odahaza — hangzott a magyarázat. — Amilyen az adjonisten, olyan a fogadjisten. A játékosok még évek mulva is számon tartják, hol és ki „állitotta fejre" őket.

— Nem méltó az ilyesmi Arad labdarugásához...

— Igen, mi aradiak mindig becsületesebbek akarunk lenni mindenkinél — lendül ellentámadásba —, mi megirjuk azt is, hogy a játékvezető itéletei a vendégcsapatot

TÖRLESZTÉS

sujtották, hogy durván játszottunk stb. Máshol bezzeg agyondicsérik azt a birót, aki a hazai csapatnak kedvez!

— S ez elősegiti a labdarugás fejlődését?

Az edző rámnézett, legyintett, s szomoru hangon csak ennyit mondott: — Értse meg, kérem, mi ebből élünk.

Igaz. És az is igaz, hogy az edzői mesterség roppant hálátlan foglalkozás. Az elért eredmények alapján értékelik vagy menesztik az edzőt. És mindenki félt valamit: bajnoki pontokat, munkaidőkedvezményt, azt a kis jövedelmet. De a cél nem szentesiti az eszközt! A nézők nem azért mennek ki a focipályára, hogy hátborzongató jajkiáltásokat halljanak és földönfetrengő játékosokon sajnálkozzanak. Labdarugást szeretnének látni, sportot, játékot, és nem rugdalózást, köpködést.

...Csapatok mennek, csapatok jönnek, évek óta. S a törlesztés marad. Ki kellene már egyszer törni a büvös körből. Le kell számolni a rugnak minket, rugjunk mi is — hagyománnyal!

Hogyan?

Erélyesebb játékvezetéssel, több nevelőmunkával és edzéssel, sok-sok edzéssel. Mert csak az a csapat áll le verekedni, mely nem képes jó játékkal, nagyarányu győzelemmel törleszteni.

OROSZHEGYI KÁROLY

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ ?

— Végeredmény-félidő verseny —

Tippversenyünk e heti győztese: Zsámbók András (Galsa), sorshuzás alapján könyvjutalmat nyert.

A VII. fordulóban legtöbb pontot elért versenyzők:

1. JUHÁSZ LÁSZLÓ (Arad) és ZSÁMBÓK ANDRÁS (Galsa) 30—30 pont.

2. Farkas Ferenc (Nagyvarjas), Darázs József (Arad), Gáll Mihály (Arad) és Lantos Albert (Ujzimánd) 25—25 pont.

3. Bumba Péter (Pécska) és Gali Lajos (Kisjenő) 20—20 pont.

A VII. forduló telitalálatos szelvénye:

UTA—Kol. Universitatea	végeredmény	3:1=10 pont
	félidő	1:1= 5 pont
Aradi CFR—H. Metalul	végeredmény	2:0=10 pont
	félidő	1:0= 5 pont
Resicai CSM—Vagonul	végeredmény	0:1=10 pont
	félidő	0:0= 5 pont

Az összesitett verseny élmezőnye:

1. FARKAS FERENC (Nagyvarjas) 175 ponttal.

2. GALI LAJOS (Kisjenő) és ZSÁMBÓK ANDRÁS (Galsa) 165—165 ponttal.

3. JUHÁSZ LÁSZLÓ (Arad) 160 ponttal.

4. BUZSIK ISTVÁN (Arad) és DARÁZS JÓZSEF (Arad) 150 150 ponttal.

5. LANTOS ALBERT (Ujzimánd) 140 ponttal.

6. GÁLL MIHÁLY (Arad) 135 ponttal.

Kapcsolódjék be Ön is tippversenyünkbe! A győztes minden héten könyvjutalmat kap. Az összesitett verseny első hat helyezettjét pénzjutalomban részesiti a szerkesztőség.

Az A osztályu bajnokság szünetel, ezért a VIII. fordulóban B osztályu rangadóra fognak tippelni a versenyzők.

ÉRT ÖN A FUTBALLHOZ?

— Végeredmény-félidő (VIII.) —

Aradi CFR—Vagonul	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .
Ripensia—Temesvári CFR	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .
Aninai Minerul—Resicai CSM	végeredmény	. . . . .
	félidő	. . . . .

A versenyző neve: . . . . . .

Pontos lakcime: . . . . . .

Beküldési határidő: szombat, október 4.

A biráskodási bizottságok hatásköréről

A napokban elemezték a municipiumi néptanács végreható bizottsága mellett müködő biráskodási bizottságok munkáját. A társadalmi befolyásolás e szervei határozottan jó munkát végeztek, sikerrel oldották meg a hozzájuk fordulók panaszait és ami a legörvendetesebb: a viták egyharmadában kibékitették a haragosokat, helyreállitották az emberek közötti civilizált kapcsolatokat.

A biráskodási bizottságok munkájával kapcsolatban azonban megállapitást nyert, hogy az állampolgárok még ma sem ismerik eléggé e szervek hatáskörét és olyan kérdésekkel keresik fel, amelyek megoldásában nem illetékesek. A törvények nem ismeréséből származó huza-vona feleslegesen köti le a bizottságok, az állampolgárok idejét is.

Annak ellenére, hogy lapunk hasábjain már foglalkoztunk a biráskodási bizottságokkal, szükségesnek látszik, hogy mégegyszer visszatérjünk erre a kérdésre. Azokról az ügyekről szeretnénk szólni amelyek nem tartoznak a biráskodási bizottságok hatáskörébe.

Nyomatékosan le kell szögezni hogy a társbérlők, illetve a háztulajdonosok és lakók közötti olyan viták amelyek a közös mellékhelyiségek használatára, vagy az épületek javitására vonatkozik a biróság hatáskörébe tartozik, ezekkel tehát felesleges időpazarlás a biráskodási bizottságokhoz fordulni.

A biráskodási bizottságok hatáskörébe utalja a törvény a 10 ezer lejnél alacsonyabb összegü polgári viták megoldását, de nem tartoznak ide az örökösödési, vagyonfelosztási és tartásdij kérelmek. Ennek ellenére számos lakos ilyen kérvényt terjeszt a biróság elé.

A leggyakrabban előforduló félreértés a lakbérleti büncselekményekkel kapcsolatos. A Büntetőtörvénykönyv 320. szakaszában meghatározott büncselekmény — a normális lakáshasználat ismételt megzavarása, — nem tartozik a biráskodási bizottságok hatáskörébe. Ennek ellenére igen sokan keresik fel ilyen természetü panaszokkal e szerveket, ahelyett, hogy a miliciához, vagy az ügyészséghez fordulnának.

A fentiek felvilágositásokhoz még csak annyit tennénk hozzá, hogy a kérvényeket a municipiumi néptanács épületének 5. számu szobájában kell letenni. A bizottság minden kedd délután ülésezik. Reméljük, hogy a bizottság előtt megjelenő állampolgárok hasznosithatják tanácsainkat.

Jogi tanácsadó

TÍRCUȘ GHEORGHE,
a municipiumi néptanács jogi osztályának vezetője

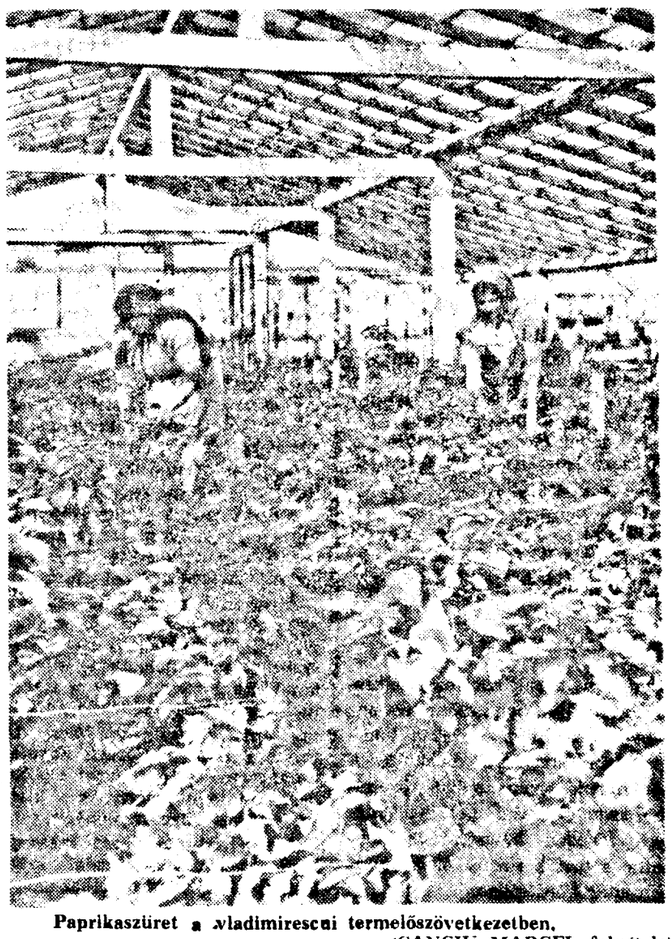

Paprikaszüret a vladimirescui termelőszövetkezetben.
(CANCIU MARCEL felvétele)

a VÖRÖS LOBOGÓ melléklete lányoknak, asszonyoknak

— 41 —

Az elnöki emelvény magaslatáról

Az idén — 16 év után ismét és az ENSZ 23 éves történetében másodszor — nőt választottak meg a Világszervezet közgyülésének elnökévé. Ezzel a magas tisztséggel a XXIV. ülésszak Angie Brooks asszonyt, Liberia 43 éves külügyi államtitkárát ruházta fel, jóformán egyhangulag. (A leadott 118 szavazat közül 113 szólt mellette.)

Mrs. Brooks valóságos megtestesitője az öntudatra ébredt, a férfiakkal egyenlő jogokat kivivott afrikai asszonyoknak, akik bebizonyitották, hogy képesek a legfelelősségteljesebb funkciókban is helytállni. Afrika egyik legrégebben (még jóval a II. világháboru előtt) függetlenné vált országának fővárosában, Monroviában született 1926-ban. A középiskola elvégzése után az Egyesült Államokban és Angliában folytatott jogi tanulmányokat — közben mint éjszakai ápolónő tartotta fenn magát — és Londonban szerzett jogi és államtudományi doktorátust. 1953-ban kinevezték a libériai legfelsőbb biróság tanácsosává, majd helyettes főügyésszé. Közben jogot tanitott a monroviai egyetemen és tevékeny részt vallalt az afrikai társadalmi- és nőmozgalmakban. 1958 óta külügyi államtitkár. Ebben a minőségben többször képviselte hazáját az ENSZben és töltött be különböző fontos funkciókat.

Angie Brooks elvált asszony, mégis igen népes családja van: nincstelen földmüvelők 47 gyermekét fogadta örökbe.

A rendkivül energikus, céltudatos asszonyban érdekes egységbe ötvöződik a XX. század magasfoku kulturája és az ősi hagyományok tisztelete. Ezt példázza mellékelt képmása is, amelyen a legmodernebb vonalu szemüveg békésen megfér az afrikai nemzeti viselettel. A hirügynökségek beszámoltak arról, hogy Angie asszony az ülésszak megnyitásán fehér-kék (az ENSZ szinei) csikos, drága selyem tógát és turbánt viselt, nyakában vastag aranyláncon a felszabadult Afrika térképét ábrázoló medalion függött, rajta rubin-csillagocska: Libéria.

Beiktató beszédében mondotta: „Nem elsősorban a nők, hanem általában az emberek érdekeit akarom szolgálni..."

Sok sikert kivánunk hozzá!

M. M.

— 42 —

A nő és a szépség

A pudert, a különböző illatos tisztitószereket és kenőcsöket már a regmult időkben is ismerték, használták az asszonyok. A Tigris és Eufrátesz között végzett ásatások, és a piramisok feltárása alkalmából a régészek többezer éves szépitőszereket is találtak.

Az ókori Egyiptomban a nők a fekete hajszint kedvelték. Azok, akiket a természet nem áldott meg hollószinü hajkoronával, ugy segitettek magukon, hogy kinai tust oldottak fel rózsavizben, s azzal feketitették be hajukat. Sokat hallottunk, olvastunk már Cleopátráról, Egyiptom legendas királynőjéről. Ám kevesen tudják róla, hogy ő volt egyike az első nőknek, aki nemcsak használta a szépitőszereket, hanem kozmetikai recepteket tartalmazó tekercseket is irt. E receptek a test- és az arcápoláshoz szükséges szerek leirását tartalmazzák. Az egyiptomi nők hennával festették be nemcsak körmüket, hanem sokszor a tenyerüket és a talpukat is. Ünnepekre körmüket aranylemezecskékkel vonták be.

A szépségápolás valóságos kultusszá vált az ókori Romában. Ovidius például a következőket irja Róma szépeiről: „Kissé befeketitik a szemük területét, a szemhéj alá finom port fujnak, hogy ragyogóvá és nagyobbá legyenek, a pillákat szépjával festik meg, s a szemöldök ivét meghosszabbitják".

— 43 —

Kötetnyi könyveket lehetne irni arról: mivel és hogyan szépitették magukat a nők az ókorban. A korabeli feljegyzésekből tudjuk például, hogy Poppaea, Nero felesége, szamárfejben fürdött kétszer naponta. A tisztaság jellemző volt az ókor asszonyaira, azokra is, akik nem szerezhettek be drága illatszereket és kenőcsöket, s nem harmatban fürödtek reggelenként, mint a bizánci urhölgyek — akiknek rendelkezésére százával álltak a rabszolgák —, hanem „csak" a források friss vizében tisztálkodhattak.

Változtak azonban a szokások a középkorban. Ezekről majd más alkalommal irunk.

RECEPTEK

Rumosszelet

Hozzávalók: egy egész tojás, 10 kanál cukor, 6 deka zsir, 10 evőkanálnyi tej, 1 késhegynyi szalakáli.

Az egészet jól összegyurjuk annyi liszttel, amennyi szükséges, hogy gyenge laska keménységü tésztát nyerjünk. Három cipót szaggatunk belőle és a tepsi hátlapján egyenként kisütjük. Az egyik lapot apró kockákra vágjuk és fél deci rummal meglocsoljuk. Hozzákeverünk 10 deka kajszilekvárt. Az igy készült masszát a két lap közé tesszük. A tetejét jól leszórjuk vaniliás porcukorral. Csak másnap szeleteljük.

SZÖLLŐSI RÓZSI néni receptje.

Tiroli pite

20 deka vajat, 25 deka liszttel, 2 egész tojással, 1/2 csomag sütőporral, kevés sóval és két kanál borral összegyurunk. A tészta egyik felét tepsiben egyenletesen elnyomkodjuk és megkenjük két egész tojás, 12 deka cukor, 5 deka mazsola és egy citrom reszelt héjának habos keverékével. A tészta másik felét a töltelékre helyezve tojással kenjük meg. Villával több helyen szurkáljuk meg, lassu tüznél sütjük.

— 44 —

Sajtos sütemény

Fél kilogramm lisztet jól összegyurunk negyed kiló margarinnal és fél kiló juhturóval. Izlés szerint meg is sózzuk. Fél ujjnyi vastagságura kinyujtjuk. Derejevágóval tetszés szerinti nagyságu csikokat vágunk. A csikokat kikent sütőbádogra helyezzük, tojásfehérjével megkenjük mindegyiknek a tetejét, majd reszelt sajtot szorunk rá. Lassu tüzön világosra sütjük.

Kézimunka

Keresztszemes sarokmintát mutatunk be kedves olvasóinknak. Tetszés szerint felhasználhatjuk teritő kivarrásához. Egyszinü fonalat vásároljunk. Krémszinü vászonra például barna vagy olajzöld fonallal varrjuk az igen mutatos mintát. Igen szép teritőt nyerünk, ha fehér vászonra fekete-piros, vagy kék fonalat használunk.

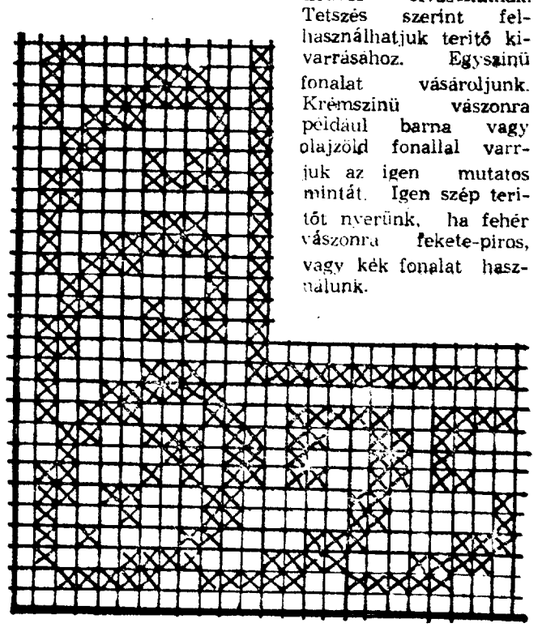

NEMZETKÖZI ÉLET

ENSZ-közgyűlés

Folytatják az általános vitát

NEW YORK. — C. Alexandroaie, az Agerpres tudósítója jelenti:

Az ENSZ-közgyűlés hétfő délutáni ülésén Afganisztán és Kongó Demokratikus Köztársaság küldöttségének vezetője szólalt fel.

Abdul Rahman Pazhwak, Afganisztán állandó ENSZ-képviselője hangsulyozta e nemzetközi fórum hozzájárulását a világ békéjének és biztonságának ügyéhez az ENSZ alapokmányának értelmében. Hangoztatta, hogy az ENSZ tevékenységében felmerült nehézségek egyes tagállamoktól indulnak ki, amelyek nem hajlandók gyakorlatilag alkalmazni a világszervezet keretében hozott határozatokat.

Cyrille Adoula, Kongó Köztársaság képviselője kifejezte azt a reményét, hogy megszünik a vietnami háboru, majd hangsulyozta, e háboru kérdése nem oldható meg csak a vietnami nép azon jogának tiszteletben tartása alapján, hogy maga döntsön sorsáról.

A felszólaló ezután foglalkozott az afrikai népeknek a gyarmati uralom alóli felszabadulásért vivott harcával.

☆

Az ENSZ-közgyűlés XXIV. ülésszakán kedd reggel folytatódott az általános politikai vita.

Sam Odaka, Uganda külügyminisztere felszólalásában elitélte egyes afrikai államok apartheid-politikáját, a kolonializmust és a rasszizmust, s rámutatott, hogy a rasszista kormányok gazdasági segitséget kapnak. A szónok továbbiakban hangsulyozta, hogy nem oldhatók meg a fontos nemzetközi problémák mindaddig, amig nem ismerik el a Kinai Népköztársaság törvényes jogait és részvételét az ENSZ-ben és más nemzetközi szervekben és szervezetekben. Jan Marko csehszlovák külügyminiszter kifejezte azt a reményét, hogy mielőbb érvénybe lép az atomsorompó-szerződés, majd kiemelte hogy a vegyi és baktériumfegyverek tervezésének, gyártásának, felhalmozásának és felhasználásának eltiltásáról szóló megállapodás tervezete reális és nagy fontosságu. E tervezetet a szocialista államok dolgozták ki és terjesztették az ENSZ elé. Rámutatott, hogy Csehszlovákia állást foglal az európai országokkal és a világ többi térségével való gazdasági együttmüködés bővitése mellett. Ugyanakkor követelte, vessenek véget azoknak a próbálkozásoknak, hogy az ENSZ-közgyülés elé vigyék az ugynevezett „csehszlovák problémát".

Poul Hartling, Dánia külügyminisztere főként európai kérdésekkel foglalkozott, hangsulyozva, hogy az elmult évben ebben a térségben nem történt reális haladas a kulcsproblémák megoldása felé. Az igazi enyhülés felé az egyedüli ut — mutatott rá a szónok — folytatni a Kelet és Nyugat közötti tárgyalásokat. Ezért országom politikája arra fog irányulni — mondotta —, hogy gyümölcsöző kétoldalu és sokoldalu tárgyalásokhoz vezessen a Kelet és a Nyugat között. A szónok kijelentette, hogy Dánia támogatja az európai biztonság kérdéseivel foglalkozó értekezlet összehivását, mert egy ilyen összejövetelt a legalkalmasabb módszerek egyikének tart az enyhülés, valamint a regionális és a nemzetközi kooperálás előmozditására.

A délelőtti ülés utolsó szónoka Gabriel Valdes chilei külügyminiszter volt. Amint hangsulyozta, a vietnami háboru nagy károkat okoz az emberiség elvei és értékei egész rendszerének. Kifejezete reményét, hogy e háborunak rövidesen véget vetnek, s hangsulyozta, hogy a mai világ realitásai megkövetelik a Kinai Népköztársaság képviseletét az Egyesült Nemzetek Szervezetében.

Corneliu Mănescu—William Rogers találkozó

Corneliu Mănescu külügyminiszter, az ENSZ-közgyülés 24. ülésszakán részt vevő küldöttség vezetője hétfő délután az USA állandó ENSZ-képviseletének székházában meglátogatta William Rogers amerikai külügyminisztert.

Corneliu Mănescu kijelentette az ujságiróknak, hogy a megbeszélésen nemzetközi kérdések és a román-amerikai gazdasági, kulturális és konzuli kapcsolatok kerültek szőnyegre.

Az ujságiróknak arra a kérdésére, hogy a közel-keleti probléma a megbeszélés napirendjén szerepelt-e, Corneliu Mănescu azt válaszolta, Románia azt teszi, ami bármely ENSZ-tagállamnak tennie kell, mert minden nagy és kis államnak kötelessége előmozditani a Biztonsági Tanács 1967 november 22-i határozatának alkalmazását. Az emlitett térség országainak nem érdeke, hogy halogassák a konfliktusban részt vevő összes felek számára elfogadható ut felkutatását. Véleményünk szerint az emlitett határozat jó alap a konfliktus megoldására.

Robert Mc Closkey, az amerikai külügyminisztérium szóvivője az ujságiróknak adott nyilatkozatában többek között rámutatott, hogy William Rogers ismertette Corneliu Mănescu külügyminiszterrel az amerikai diplomácia kezdeményezéseit a közel-keleti helyzettel kapcsolatban.

A találkozót eredményesnek, nyiltnak hasznosnak minősitették.

BONN

Tárgyalások az új kormánykoalició megalakitásáról

Kedden, két nappal a választási eredmények kihirdetése után intenziv politikai tevékenység folyt Bonnban. A legjelentősebb esemény a Szabad Demokrata Párt vezetőségének az az elhatározása, hogy nyomban tárgyalásokat kezd a Szociáldemokrata Párttal az uj kormánykoalició megalakitásáról. E tárgyalásokat Willy Brandt az SZDP elnöke kezdeményezte hétfőn. Brandt kijelentette, hogy pályázik a kancellári tisztségre. Az SZDP vezető szervei jóváhagyták a pártelnök szándékát.

Emlitésre méltó a szabad demokrata vezetőségnek az a döntése, hogy a tárgyalások tekintetében előnyben részesiti a szociáldemokratákat, nem zárva ki azt a lehetőséget sem, hogy hasonló tárgyalásokat kezdjenek Kiesinger kancellár Kereszténydemokrata Uniójával is. Egyébként a Keresztény-szociális Unió, a KDU bajorországi szárnya kedden állást foglalt a szabad demokratákkal való koalició mellett, s ugy vélekedett, hogy a szociáldemokratákkal való „nagy koalició nem kivánatos".

Különben sincs kilátás „nagy koalició" felujitására. Erről még csak említés sem történt a Kiesinger kancellár és Willy Brandt külügyminiszter között lefolyt megbeszélésen. A találkozóról kiadott közlemény rámutat, „a két párt ugy vélekedett, célszerü lenne hogy mielőbb sor kerüljön az uj Bundestag összehivására és a kancellár megválasztására.

Bonnban este közölték, hogy megkezdődtek a szociáldemokraták és a szabad demokraták tárgyalásai az uj kormánykoalició megalakitásáról.

Tiltakozások az amchitkai szigeten tervezett föld alatti nukleáris robbantás ellen

WASHINGTON. (Agerpres).

Az október 2-re tervezett Amchitka-szigeti (Alaszka állam közelében) amerikai föld alatti nukleáris robbantás heves tiltakozást váltott ki mind az Egyesült Államokban, mind a környező országokban. A New York Times hétfői számában napvilágot látott Kalifornia állam lakosainak levele New York állam lakosaihoz (e két államban a legnagyobb a népsürüség). A levél közös tiltakozásra hivja fel New York állam lakosait. „A tervezett föld alatti nukleáris robbantás, amely minden eddiginél nagyobb erejü lesz és sokszorosan fölülmulja a hirosimai atombomba robbanási energiáját, a vizek és a levegő szennyezésén kivül a legsulyosabb szeizmikus mozgásokat idézheti elő" — hangoztatja a levél.

A kisérlet miatt több tudós is aggodalmát fejezte ki a szenátus külügyi bizottságában. Jack Oliver szeizmológus kijelentette, egyáltalán nincs kizárva, hogy a csütörtöki föld alatti nukleáris robbantás erős földrengést okoz. Dr. Franklin Long, a Cornell Egyetem professzora kérte, hogy előzőleg behatóan tanulmányozzák a kisérlet várható következményeit.

Amint az Associated Press jelenti, Vancouver kanadai sziget lakosai tiltakozó táviratban követelték Nixon elnöktől, hogy „akadályozza meg ezt az őrültséget" Különböző kanadai szervezetek szintén tiltakozó táviratot intéztek a Fehér Házhoz.

☆

WASHINGTON. (Agerpres).

Az amerikai kongresszus szenátusi külügyi bizottságában hétfőn megkezdődött a vélemények meghallgatása a föld alatti nukleáris kisérlettel kapcsolatban, amelyet az USA Atomenergia Bizottsága október 2-án az Aleuta-szigetekhez tartozó Amchitka-szigeten szándékszik végrehajtani. William Fulbright, e bizottság elnöke előterjesztette Mike Gravel alaszkai szenátor javaslatát. Ez felkéri Nixon elnököt, létesitsen különbizottságot, amely tanulmányozza az amerikai atomkisérletek kihatását az Egyesült Államok külpolitikájára. Gravel szenátor nyilatkozatában hangsulyozta, hogy Japánt és Kanadát aggasztják e nukleáris kisérlet következményei, mivel jelentős kéregmozgást idézhet elő, rádióaktiv sugárzást okozhat s beszennyezheti a Csendes-óceán kiterjedt körzetét.

A Kinai Népköztársaság kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából

Csu En-lajnak, az Államtanács elnökének fogadása

PEKING. (Agerpres).

A Kinai Népköztársaság kikiáltásának XX. évfordulója alkalmából Csu En-laj, az Államtanács elnöke fogadást adott a Kinai Népképviseleti Gyülés nagytermében.

Jelen voltak párt- és államvezetők, a hadsereg és a dolgozók képviselői. Jelen voltak a XX. évforduló ünnepségein részt vevő külföldi párt- és állami küldöttségek. A fogadáson részt vett Aurel Duma, a román kormány képviselője, országunk pekingi nagykövete. Ott voltak pekingi diplomáciai képviseletek tagjai.

Csu En-laj miniszterelnök ez alkalommal beszédet mondott.

A román kormány képviselője megtekintette a pekingi fémipari és kohászati kombinátot

PEKING. I. Gălăţeanu, az Agerpres tudósitója közli:

Aurel Duma, Románia pekingi nagykövete, a román kormány képviselője a Kinai Népköztársaság kikiáltásának 20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken, szeptember 30-án feleségével együtt megtekintette a pekingi fémipari és kohászati kombinátot, e jelentős ipari objektumot. A vállalat a hó elején versenyre szólitotta Kina összes fém- és kohóipari vállalatait. A látogatás alatt a román kormány képviselőjét elkisérte Csao Kuan-hua helyettes külügyminiszter. A vendégeket Tu Shi Gie, a forradalmi bizottság elnöke és a bizottság más tagjai fogadták.

A román vendégek felkeresték a kombinát több vállalatát: a kokszoló üzemet, a konverter csarnokot, a hengersorokat és az egyik nagyolvasztót. A kombinátban mindenütt láthatók a több mint 30 000 dolgozó eredményei, a vállalat szüntelen fejlődése.

A látogatás idején a kombinát dolgozói jelszavakat kiáltoztak: „Éljen a kinai nép és a román nép barátsága", „Melegen fogadjuk a román kormány képviselőjét", „Melegen üdvözöljük a testvéri román népet".

A látogatás végén Aurel Duma nagykövet köszönetet mondott a baráti fogadtatásért és a felvilágositásokért, s uj, jelentős sikereket kivánt a kombinát dolgozóinak további tevékenységükhöz.

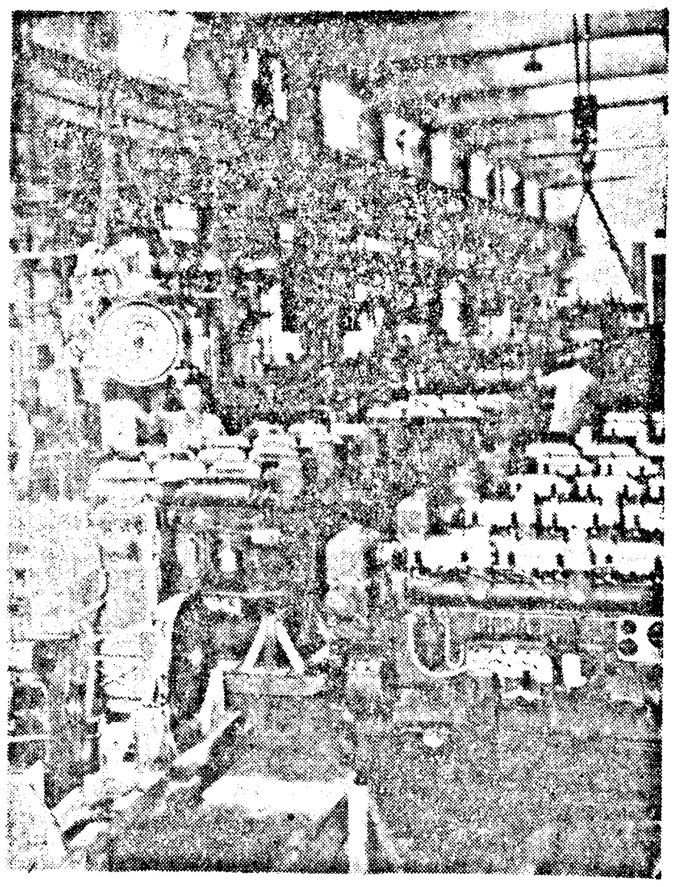

A sanghaji Diesel-motorokat gyártó üzem egyik részlege.

☆ ☆ ☆

A KINAI NÉPKÖZTÁRSASÁG KIKIÁLTÁSÁNAK 20. évfordulója alkalmából ujabb oxigéngyárat helyeztek üzembe a sanghaji mérnökök, technikusok és munkások. A korszerü berendezés rekordidő alatt épült és egy hónappal határidő előtt kezdte meg a termelést.

A laburista párt brightoni konferenciája

— Wilson miniszterelnök beszéde —

A laburista párt évi konferenciájának keddi ülésén beszédet mondott Harold Wilson miniszterelnök, a párt vezetője. Beszédének stilusa és tartalma a jelek szerint megerősiti a laburista vezetőknek azt a szándékát, hogy már Brightonban megadják a jelt a választási kampányra, minthogy a jelenlegi laburista kormány mandátuma utolsó évéhez közeledik. A miniszterelnök beszédében éles hangot ütött meg a konzervativ ellenfelekkel szemben, s ez felvillanyozta a több, mint 1100 küldöttet. Harold Wilson részletesen ecsetelte az ötéves laburista kormányzás eredményeit, kitért az iskola-, kórház- és lakásépitkezésekre, a szociális és oktatási célokra kiutalt alapokra, a technológiai haladásra, az ipar fejlődésére stb. A laburista pártvezető rámutatott, az év második negyedében elért 190 millió font sterling többlet azt jelenti, hogy a sok évi deficit után Nagy-Britannia most elérte a fizetési mérleg többletet. A továbbiakban Nagy-Britannia közös piaci csatlakozásáról beszélt. Rámutatott, hogy a végleges döntés előtt a parlament és az angol nép részletesen meg fogja ismerni a csatlakozás előnyeit és hátrányait. Wilson kijelentette, hogy kormánya a konszolidált gazdaság poziciójáról fog tárgyalni a „hatokkal", s hangsulyozta a tárgyalások csak akkor járhatnak sikerrel, ha Nagy-Britannia számára kielégitő eredményre vezetnek. 1961-től eltérően — mondotta a miniszterelnök — ma már abban a helyzetban vagyunk, hogy nem kell megalázkodnunk Európa előtt (a „hatok" előtt — szerk. megj.).

A külpolitikai kérdésekben a küldöttek több határozatot fogadtak el. Ezek egyike elitéli a rhodésiai rasszista kormány alkotmányát, s felkéri a brit kormányt, javasolja a Biztonsági Tanácsnak, hogy foganatositson szigorubb szankciókat a salisburyi kormány ellen. Egy másik határozat felhivja a kormányt, hogy szüntesse meg a fegyverszállitást a nigériai konfliktusban részt vevő feleknek. A konferencia egyszersmind követelte a spanyolországi politikai foglyok szabadon bocsátását és támogatta a brit kormány álláspontját Gibraltár kérdésében.

SPANYOL HADIHAJÓK A GIBRALTÁR KÖZELÉBEN

MADRID (Agerpres).

Hétfőn négy spanyol hadihajó vetett horgonyt Gibraltár közelében. A hadihajók feladatát nem hozták nyilvánosságra. A Reuter hangoztatja, hogy erre az akcióra 48 órával annak a határidőnek a lejárta előtt került sor, amelyet az ENSZ-közgyülés határozata jelölt ki arra, hogy Spanyolország vegye át Gibraltár igazgatását. Az emlitett határozat ajánlotta Nagy-Britanniának, hogy Spanyolország javára mondjon le a Gibraltár fölötti uralmáról. Az emlitett hirügynökség a spanyol hadihajók érkezését összefüggésbe hozza a Ya cimü madridi lapban vasárnap megjelent figyelmeztetéssel, amely szerint Spanyolország „még erősebben megszoritHatja a csavart", ha Nagy-Britannia nem tesz eleget az ENSZ ajánlásainak.

Ugyanakkor közlik, hogy a Földközi-tengerre brit hadihajók érkeztek és hogy Gibraltárban brit csapatösszevonásokat eszközölnek.

Mahmud Riad sajtóértekezlete

NEW YORK (Agerpres).

Az Egyesült Arab Köztársaság kormánya beleegyezik abba, hogy Gunnar Jarring svéd nagykövet, az ENSZ-főtitkár közel-keleti különmegbizottja folytassa megbizatását — jelentette ki Mahmud Riad egyiptomi külügyminiszter New York-i sajtóértekezletén. A külügyminiszter szerint Gunnar Jarringnak közvetitőként kellene müködnie a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozatának maradéktalan alkalmazását célzó tárgyalásokon. Riad kijelentette, hogy az EAK hajlandó belemenni demilitarizalt övezetek létesitésébe Izrael és az EAK között, de csak azzal a feltétellel, hogy a határ mindkét oldalán legyenek ilyen övezetek.

KÜLFÖLDI SAJTÓSZEMLE

A hadsereg átadja a helyét

Ghana után Felső Volta Köztársaság katonái is elhatározták, hogy átadják helyüket a polgári személyeknek. Sangoule Lamizana tábornok igéretet tett arra, hogy október elejétől kezdve ujból megindul a politikai élet, hogy egy éven belül távozhasson az ország éléről.

A francia hadseregnek ezt az aszkéta és zord volt parancsnokát a népi elégedetlenség hulláma segitette hatalomra 1966-ban, mivel a lakosság megelégelte Maurice Yameogo volt elnök hivalkodó fényüzését. Azóta sem volt hajlandó beköltözni az elnöki palotába, s megelégedett saját lakásával, három tisztiszolgájával, egy terepjáróval és felesége konyhájával. A takarékosságot országos vonatkozásban is érvényesitette s három év alatt, főleg a minisztériumok kiadásainak megnyirbálásával, talpra állitotta az ország pénzügyeit.

Felső Volta azonban igy is a világ egyik legszegényebb országa. Ötmillió lakosának fő foglalkozása az állattenyésztés, s az alkalmazottak száma nem haladja meg a 25 000-ret. Egymillió lakos kivándorolt az országból, hogy Ghana és Elefántcsontpart gazdag földjein keressen munkát magának.

Lamizana tábornok hatalomra jutása után felosztlatta a politikai pártokat, amelyek képtelenek voltak kompromisszumos formulában megegyezni a nemzeti egységkormány megalakitására. Megigérte azonban, hogy 1970 után nem tartja meg az elnöki hatáskört és eredeti igéretének megfelelően felszólitotta a politikai vezetőket, hogy a jövő hónap elejétől ujra lépjenek a politikai szintére. A hatalmi harc jelenleg Joseph Ki zerbo, az ifjuság és az értelmiségiek szóvivője és Joseph Ouedraogo, a vallási körök képviselője között folyik.

(Express)

Nagyerejű földrengés Afrika déli partvidékén

CAPE TOWN (Agerpres).

Szokatlanul nagyerejü földrengés rázkodtatta meg hétfő éjszaka Cape Town és Durban között Afrika déli partvidékét. A kéregmozgás epicentruma Cape Town tartomány északi hegyvidékén lehetett. Ez volt az utobbi 37 évben a legerősebb földrengés Dél-Afrikában. A kéregmozgás csaknem teljesen megsemmisitette Tulbagh helységet, és tetemes károkat okozott a közeli Wolseley és Ceres helységekben is. Az első jelentések szerint sok ember meghalt, vagy megsebesült. A sziklaomlás elszakitott egy nagyfeszültségü áramvezetéket, amiből hatalmas erdőtüz keletkezett.

Amint a France Presse közli, a földrengés erejét a Richter-skála szerint nem lehetett pontosan megállapitani, mivel az erős földlökések tönkre tették a szeizmográfokat.

A hirügynökségek jelentik

A LESZERELÉSI BIZOTTSÁG keddi ülése csak 40 másodpercet tartott, mivel egyetlen küldött sem szólalt fel. A következő ülésre csütörtökön kerül sor.

AZ MTI JELENTI, hogy Urho Kekkonen, Finnország elnöke kedden meglátogatta Kállai Gyulát, a Magyar NK Országgyülésének elnökét. A két államférfi baráti véleménycseréjén részt vett Ahti Karjalainen finn külügyminiszter és Péter János magyar külügyminiszter.

HIVATALOS JELENTÉSEK SZERINT 311 halálos áldozata van a tunéziai árvizek. 79 589 lakos hajléktalan maradt, 30 916 lakás tönkrement. A tuniszi rádió közölte, hogy több helység még mindig el van zárva a külvilágtól.

NEIL ARMSTRONG, EDWIN ALDRIN és MICHAEL COLLINS, a három amerikai holdutas hétfőn az elnöki repülőflotta egyik repülőgépén az Ellington légitámaszpontról világkörüli utra indult. Az Apollo—11 három ürhajósa feleségével társaságában 24 országot keres fel. Körutjuk első állomása Ciudad de Mexico. A hét folyamán még Bogotába, Buenos Airesbe, Rio de Janeiroba és a kanári-szigeti Las Palmasba látogatnak el.

SZERDÁN KEZDIK MEG AZ AL AKSA MECSET restaurálását, s ez valószinüleg két hétig tart.

Mint ismeretes, az iszlám világ egyik legértékesebb müemlékét részben megrongálódott a mult hónapban kiütött tüz következtében.

Amint a France Presse megjegyzi, a restaurálási munkálatokat iszlám szakemberek végzik. Más vallásu személyeknek tilos bemenni a mecsetbe.

AMINT HIVATALOSAN KÖZÖLTÉK, az Egyesült Államok elhatározta, hogy a Thaiföldön állomásozó 48 000 amerikai katona közül 6000-et visszavon.

GOLDA MEIR, Izrael miniszterelnöke, aki jelenleg az USA-ban tartózkodik, hétfőn látogatást tett az ENSZ székházában. Ez alkalommal megbeszélést folytatott U Thant ENSZ-főtitkárral, s megvitatta a közel-keleti helyzetet.

HÉTFŐN MEGKEZDŐDÖTT Brüsszelben az Európa Tanács konzultativ gyülésének őszi ülésszaka. Az ülésszakon időszerü nemzetközi problémákat vitatnak meg, közöttük az észak-irországi helyzetet és a Közös Piac novemberben összeülő hágai csucstalálkozójának kérdéseit.

A CHILEI BELÜGYMINISZTÉRIUM politikai menedéket adott Luis Siles Salinas volt boliviai elnöknek, aki vasárnap érkezett meg Santiago de Chilebe. Salinas Chileben bárhová utazhat, de politikai nyilatkozatokat nem tehet.

TIZENKÉT OLASZ BUVÁR 25 napot töltött a viz alatt 12 és 40 méter mélység között, négy különleges helyiségben. A helyiségeket ággyal, zuhannyal, 31 napra elegendő élelemmel szerelték fel. A kisérlet során tanulmányozni kivánták a szervezet alkalmazkodó képességét. Amint az utólagos orvosi vizsgálat megállapitotta, a buvárok fizikai és szellemi képességei nem szenvedtek károsodást.

1970. JANUÁR 15 ÉS 22 között ujabb népszámlálást tartanak a Szovjetunióban. Ennek során, az előbbitől eltérően tanulmányozni fogják a munkaképes lakosság számát és összetételét, a lakosság átterületét az ország egyik vidékéről a másikra, a háztartásbeliek számát stb. A népszámlálásban körülbelül 550 000 összeiró vesz részt, az adatokat elektronikus számitógépekkel dolgozzák fel.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon: 24-14, 16-92, 30-87, 35-69, 46-74. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.P.B.A. 40 168